

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ
І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«29» січня 2020 року протокол № 1

Введено в дію наказом директорки

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від 02 лютого 2020 року № 01-01/53 О.Д.

Директорка

В.В. Сидоренко

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Біла Церква 2020

Рекомендовано до друку Вченою радою Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (*протокол № 1 від «29» січня 2020 року*)

Автори-укладачі:

Сидоренко Вікторія Вікторівна – директорка Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «УМО» НАПН України, докторка педагогічних наук, професорка кафедри педагогіки, психології та менеджменту;

Кулішов Володимир Сергійович – доцент кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін БІНПО, кандидат педагогічних наук.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ. Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2020. 30 с.

«Положення про критерії оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти» визначає види контрольних заходів і процедуру їх проведення, форми, методи та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів.

Оцінювання результатів навчання проводиться з метою перевірки знань і вмінь здобувачів вищої освіти, встановлення відповідності набутих компетентностей вимогам освітньої програми, формування рейтингу успішності, мотивації здобувачів вищої освіти до систематичної праці впродовж усього періоду навчання та заохочення здорової конкуренції, аналізу якості освітнього процесу, коригування змісту та методів навчання.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
2. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	8
3. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	9
3.1. Семестровий контроль.....	9
3.1.1. Семестровий екзамен.....	10
3.1.2. Семестровий залік.....	12
3.2. Атестація.....	13
4. ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	17
5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	18
5.1. Критерії оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни.....	18
5.2. Критерії оцінювання семестрових заліків.....	20
5.3. Критерії оцінювання курсової роботи.....	20
5.4. Критерії оцінювання результатів практики.....	22
5.5. Критерії оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти на державних екзаменах.....	23
5.6. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт.....	25
6. ІНФОРМУВАННЯ ПРО КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ ТА ЇХ ДОКУМЕНТУВАННЯ	26
7. ПРОЦЕДУРИ РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ.....	28

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Положення про критерії оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти» розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 09.08.2019 р. № 1556-VII; Наказу МОН України від 16.10.2009 р. № 943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи», внутрішніх локальних документів БІНПО.

1.2. «Положення про критерії оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти» визначає види контрольних заходів і процедуру їх проведення, форми, методи та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів.

1.3. Оцінювання результатів навчання проводиться з метою перевірки знань і вмінь здобувачів вищої освіти, встановлення відповідності набутих компетентностей вимогам освітньої програми, формування рейтингу успішності, мотивації здобувачів вищої освіти до систематичної праці впродовж усього періоду навчання та заохочення здорової конкуренції, аналізу якості освітнього процесу, коригування змісту та методів навчання.

1.4. Основними завданнями оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти відповідно до Європейської кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу є:

- забезпечення мобільності здобувачів вищої освіти під час навчання, що надасть їм можливість реалізувати себе в сучасних ринкових умовах України і світу;
- заохочення учасників освітнього процесу з метою досягнення високої якості вищої освіти;
- стимулювання систематичної та якісної аудиторної і самостійної роботи здобувачів вищої освіти, ефективної практичної підготовки;
- прищеплення здобувачам вищої освіти почуття навчальної дисциплінованості;
- заохочення здобувачів вищої освіти до активного навчання та розвитку їх творчих здібностей;
- забезпечення мобільного зворотного зв'язку викладачів зі здобувачами вищої освіти;
- зниження пікових психологічних та емоційних перевантажень здобувачів вищої освіти і викладачів під час екзаменаційних сесій;
- запровадження критеріїв оцінювання якості викладання тощо.

1.5. Принципи оцінювання ґрунтуються на засадах ECTS. Оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється на основі принципів об'єктивності та прозорості, індивідуальності, відповідності стандартам вищої освіти, застосування стандартизованої та уніфікованої систем діагностики; визначеності критеріїв оцінювання; комплексності, етичності та

компетентнісного підходу з урахуванням набутої системи типових універсальних і спеціальних компетентностей, які відображають результати навчання.

Знання – результат процесу пізнання діяльності, її перевірене суспільною практикою і логічно упорядковане відображення в свідомості людини. Знання – категорія, яка відбиває зв'язок між пізнавальною і практичною діяльністю людини. Знання виявляються в системі понять, суджень, уявлень та образів, орієнтовних основ діяльності тощо, яка має певний обсяг і якість. Знання можливо ідентифікувати тільки, коли вони проявляються у вигляді вмінь виконувати відповідні розумові або фізичні дії.

Основою у процесі оцінювання знань є рівень знань.

Рівні сформованості знань щодо змісту навчального елемента:

ознайомчо-орієнтований – особа має орієнтоване уявлення щодо понять, які вивчаються, здатна відтворювати формулювання визначень, законів тощо, вміє вирішувати типові завдання шляхом підставлення чисельних даних;

понятійно-аналітичний – особа має чітке уявлення та поняття щодо навчального об'єкта, здатна здійснювати смислове виділення, пояснення, аналіз, перенесення раніш засвоєних знань на типові ситуації;

продуктивно-синтетичний – особа має глибоке розуміння щодо навчального об'єкта, здатна здійснювати синтез, генерувати нові уявлення, переносити раніш засвоєні знання на нетипові, нестандартні ситуації.

Уміння – здатність особи виконувати певні дії при здійсненні тієї чи іншої діяльності на основі відповідних знань.

Уміння поділяються за видами:

предметно-практичні – уміння виконувати дії щодо переміщення об'єктів у просторі, зміну його форми, тощо. Головну роль у регулюванні предметно-практичних дій виконують перцептивні образи, що відображають просторові, фізичні та інші властивості предметів і забезпечують керування робочими рухами відповідно до властивостей об'єкта та завдань діяльності;

предметно-розумові – уміння щодо виконання операцій з розумовими образами предметів. Ці дії вимагають наявності розвиненої системи уявлень і здатність до розумових дій (наприклад, аналіз, класифікація, узагальнення, порівняння тощо);

знаково-практичні – уміння щодо виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Прикладами цих дій є письмо, прокладання курсу по карті, одержання інформації від пристроїв тощо;

знаково-розумові – уміння щодо розумового виконання операцій зі знаками та знаковими системами. Наприклад, дії, що є необхідні для виконання логічних та розрахункових операцій. Ці дії дозволяють вирішувати широке коло задач в узагальненому вигляді.

Навички – дії, що виконуються при здійсненні певної діяльності, котрі завдяки численним повторенням стають автоматичними і виконуються без свідомого контролю.

Якість знань визначається характеристиками, які взаємопов'язані між собою та доповнюють одна одну:

повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою;

глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;

гнучкість знань – уміння застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;

системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;

міцність знань – тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

Оцінювання знань – визначення й вираження в умовних одиницях (балах), а також в оцінних судженнях викладача знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти відповідно до вимог навчальних програм.

Критерії оцінювання – це ті положення, врахування яких є обов'язковим при виставленні тієї чи іншої оцінки.

Об'єктом оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти є програмний матеріал з відповідних навчальних дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Поточний контроль застосовується з метою перевірки знань з окремих складових навчальної програми з даної дисципліни, а саме – матеріалу, викладеного на лекціях; питань, розглянутих та обговорених на семінарських (практичних, лабораторних, індивідуальних) заняттях та матеріалу, опрацьованого самостійно.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал.

Форми та методи поточного контролю визначаються кафедрами.

Підсумковий контроль включає семестрову атестацію та атестацію здобувачів вищої освіти.

Семестрова атестація проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни.

Семестровий екзамен – це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного

матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр.

Атестація здобувача вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

2. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Поточний контроль проводиться викладачами навчальних дисциплін, керівниками курсових і кваліфікаційних робіт, керівниками практики впродовж семестру з метою оцінювання, рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання усіх видів робіт та якості засвоєння навчального матеріалу за темами, модулями навчальної дисципліни, визначених навчальною програмою.

2.2. Завдання поточного контролю полягають у перевірці рівня засвоєння та розуміння певного матеріалу теми чи розділу, умінь виконувати визначені навчальною програмою практичні завдання, самостійно опрацьовувати наукові та навчальні тексти, презентувати свої знання в усній або письмовій формі, самостійно проводити дослідження та презентувати їх результати тощо.

2.3. *Поточному оцінюванню знань і умінь підлягають:*

- а) рівень знань і умінь, продемонстрований на семінарах, практичних, лабораторних, індивідуальних заняттях;
- б) стан та якість виконання модульних контрольних завдань, тестів, індивідуальних науково-дослідних завдань;
- в) стан та якість виконання завдань самостійної роботи;
- г) стан та якість виконання курсових та кваліфікаційних робіт;
- д) стан та якість виконання завдань практики тощо.

2.4. Поточний контроль проводиться у формі усного або письмового опитування, бесіди, тестування, колоквіуму, дебатів, ділової гри тощо. Форми і зміст поточного контролю, розподіл балів між окремими заходами контролю та завданнями в межах одного заходу визначаються викладачем, який проводить заняття, та затверджуються на засіданнях кафедр, за якими закріплені навчальні дисципліни, курсові роботи, кваліфікаційні роботи, практика, включаються до робочих програм і доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру, в якому вивчаються ці навчальні дисципліни та /або виконуються зазначені види роботи.

2.5. Оцінювання рівня засвоєння знань і умінь здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі аналізу результатів їхньої навчально-пізнавальної діяльності: відповідей, повідомлень, виступів з доповідями, звітів, рефератів з відповідних тем дисципліни, письмових контрольних робіт, індивідуальних практичних завдань, які виконуються здобувачами під час практичних занять

або за місцем практики тощо, курсових та кваліфікаційних робіт або їх частин, а також перевірки результатів тестування.

2.6. Поточна успішність оцінюється за багатобальною накопичувальною шкалою відповідно до засад Європейської кредитно-трансферної системи. Результати поточного контролю враховуються під час формування залікової або екзаменаційної оцінки здобувача вищої освіти за національною шкалою та 100-бальною шкалою.

2.7. Результати поточного контролю з кожного виду навчальної роботи здобувачів вищої освіти вносяться до журналу академічної групи після проведення кожного контрольного заходу і завершуються до початку заліково-екзаменаційної сесії.

2.8. У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, здобувач має право скласти їх до останнього семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Час та порядок складання визначає викладач дисципліни, який веде відповідний вид занять.

2.9. Повторне проходження поточного контролю з метою покращення його результатів може здійснюватися у виняткових випадках за наявності поважних причин до початку сесії і з дозволу завідувача кафедри.

3. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. **Підсумковий контроль** проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення навчальної дисципліни або її логічно завершеної частини на певному етапі навчання або після закінчення навчання на певному освітньому рівні. Підсумковий контроль включає семестровий контроль і атестацію здобувачів вищої освіти.

3.2. Підсумковий контроль застосовується для перевірки рівня засвоєння здобувачем програмного матеріалу в цілому, розуміння логіки та взаємозв'язків між окремими темами і розділами дисципліни, уміння використовувати набуті знання під час розв'язання практичних завдань.

3.3. Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю, якщо він: виконав усі види робіт з навчальної дисципліни за семестр – до семестрового контролю; виконав усі види робіт, передбачених навчальним планом для здобуття визначеного ним рівня вищої освіти – до атестації.

3.4. Зміст підсумкового контролю (питання, завдання тощо) вноситься до робочої навчальної програми і доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку навчального семестру, в якому має здійснюватися такий контроль.

3.1. Семестровий контроль

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку з навчальної дисципліни, або диференційованого заліку у терміни, визначені навчальним планом та відповідним індивідуальним навчальним

планом здобувача вищої освіти. Форма і терміни семестрового контролю визначаються робочим навчальним планом конкретного напрямку підготовки, а обсяг навчального матеріалу, який підлягає семестровому контролю, визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Семестровий контроль може проводитися в усній або письмовій формі, з допомогою тестування, що обумовлюється в робочій навчальній програмі.

3.1.1. Семестровий екзамен

3.1.1.1. Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться викладачем, який викладає навчальний курс (зокрема лекційний), і вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

3.1.1.2. На екзамен виносяться ключові питання, типові та комплексні задачі, завдання, висвітлення та розв'язання яких потребують умінь відтворювати, узагальнювати та використовувати на практиці набуті знання. Перелік питань, визначених для семестрового екзамену, критерії оцінювання екзаменаційних завдань, визначаються кафедрою, та доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру.

3.1.1.3. Семестрові екзамени складаються здобувачами вищої освіти під час екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом і проводяться відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії, який доводиться до відома викладачів і здобувачів не пізніше, як за два тижні до її початку.

3.1.1.4. Тривалість підготовки до кожного семестрового екзамену повинна становити не менше двох днів. Перед кожним семестровим екзаменом проводиться консультація. Час і місце проведення семестрового екзамену дозволяється змінювати тільки за погодженням з директором Інституту (заступника директора) та навчальним відділом.

3.1.1.5. Навчальний відділ, який складає розклад заліково-екзаменаційної сесії, може встановити індивідуальні терміни складання семестрових екзаменів та заліків для окремих здобувачів вищої освіти за наявності поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо), які мають документальне підтвердження, на підставі заяви здобувача та представлення ним відповідних документів. Здобувачі вищої освіти, які захворіли під час сесії, зобов'язані повідомити навчальний відділ про своє захворювання не пізніше наступного дня після його початку та представити довідку встановленого зразка протягом трьох днів після одужання.

3.1.1.6. Інформація про результати складання семестрових екзаменів або заліків з кожної навчальної дисципліни подається до навчального відділу у день проведення цих контрольних заходів.

3.1.1.7. Здобувачам вищої освіти, які не склали семестрові екзамени або заліки і мають академічну заборгованість, встановлюється індивідуальний графік складання академічної заборгованості в часових межах тривалості зимових канікул (за результатами зимової заліково-екзаменаційної сесії) та

до початку нового навчального року (за результатами літньої екзаменаційно-залікової сесії). Якщо здобувач не склав академічну різницю у визначені терміни, розглядається питання про проходження ним повторного курсу навчання.

3.1.1.8. Здобувачам вищої освіти, які одержали одну або дві незадовільні оцінки, дозволяється повторне складання семестрових екзаменів або заліків (не більше двох разів з кожної дисципліни: перший раз - у присутності викладача відповідної дисципліни, а другий – перед комісією, яка створюється наказом директора). Повторне складання семестрового екзамену дозволяється до початку наступного семестру.

3.1.1.9. Здобувачі вищої освіти, які отримали більше двох незадовільних оцінок, відраховуються з Інституту.

3.1.1.10. Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися для складання екзамену у встановлені розкладом терміни без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

3.1.1.11. Повторне складання семестрових екзаменів або заліків з метою підвищення отриманої позитивної оцінки не дозволяється. Як виняток, директор (заступник директора) може дозволити перескласти не більше двох екзаменів чи заліків здобувачу випускного курсу, який претендує на одержання диплома з відзнакою. Підвищити свою оцінку можуть також здобувачі вищої освіти, які вивчають навчальну дисципліну повторно.

3.1.1.12. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін, формою підсумкового контролю яких є семестровий екзамен, здійснюється на основі результатів поточного контролю та екзамену. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за результатами семестрового контролю, не повинна перевищувати 40.

3.1.1.13. В окремих випадках здобувачі вищої освіти можуть отримати оцінку з екзамену за сумою балів поточного та модульного контролю.

3.1.1.14. Результати складання семестрових екзаменів оцінюються за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за 100-бальною шкалою і вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки, індивідуального плану здобувача вищої освіти.

Таблиця 3.1.1.14

100-бальна система	Оцінка ECTS	оцінка за національною системою	
		екзамен, диференційований залік	Залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

3.1.2. Семестровий залік

3.1.2.1. **Семестровий залік** – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань (розрахункових, графічних тощо).

Семестровий залік виставляється за результатами поточного модульного контролю і не передбачає обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти. Семестровий залік проводиться на останньому підсумковому занятті з навчальної дисципліни викладачем цієї дисципліни.

3.1.2.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати оцінку з заліку без його складання за результатами поточного контролю.

3.1.2.3. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін, формою підсумкового контролю яких залік, здійснюється, як правило, на основі результатів поточного контролю за двобальною шкалою: зараховано, не зараховано.

3.1.2.4. Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, яка використовується для оцінювання опанування окремих дисциплін, якості виконання курсових робіт та завдань практики і передбачає прилюдний захист отриманих результатів у присутності комісії, створеної для оцінювання проведеної роботи.

3.1.2.5. Оцінювання якості виконання курсових робіт здійснюється на підставі їх відповідності вимогам, визначеним методичними рекомендаціями до виконання курсових робіт з кожної дисципліни, а також рівня обізнаності студента з обраною темою, що визначається під час її захисту. Захист курсових робіт проводиться за розкладом, визначеним кафедрою, за якою закріплені курсові роботи з конкретної дисципліни, до початку заліково-екзаменаційної сесії.

3.1.2.6. У разі відсутності курсової роботи або неспроможності здобувача вищої освіти щодо її захисту, студент отримує незадовільну оцінку, що вважається академічною заборгованістю і вимагає ліквідації до початку наступного семестру.

3.1.2.7. Оцінювання рівня набутих практичних умінь та навичок здійснюється за результатами виконання та захисту індивідуальних практичних завдань, які виконуються здобувачами вищої освіти за місцем практики, на підставі аналізу якості виконаної кожним здобувачем роботи та звіту про проходження практики. Оцінювання результатів практики здійснюється у формі захисту звітів з практики на випускових кафедрах.

3.1.2.8. Результати складання диференційованих заліків оцінюються за національною шкалою та 100-бальною шкалою ECTS і вносяться у відомість

обліку успішності, залікову книжку здобувача вищої освіти, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти.

3.2. Атестація

3.2.1. **Атестація здобувачів вищої освіти** здійснюється після завершення навчання на певному рівні вищої освіти з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньо-кваліфікаційної підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

3.2.2. На атестацію здобувачів вищої освіти виноситься система відповідних змістових модулів, що складають як нормативну, так і варіативну частини змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівця та система умінь, визначена в освітньо-професійній характеристиці фахівців з вищою освітою за конкретним напрямом підготовки (спеціальністю). Атестація проводиться у формі державного екзамену та/або захисту кваліфікаційної роботи (що визначається у навчальному плані з підготовки фахівців конкретного напрямку підготовки (спеціальності)).

3.2.3. Атестація проводиться екзаменаційною комісією, яка перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку випускників, вирішує питання про присвоєння їм відповідного освітнього рівня та кваліфікації, видання державного документа про вищу освіту, розробляє пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки фахівців в університеті.

3.2.4. Екзаменаційна комісія формується щорічно і діє впродовж календарного року.

До її складу входять голова комісії, який призначається на підставі рішення Вченої ради університету з числа провідних науково-педагогічних працівників або провідних спеціалістів виробництва, та члени комісії.

До складу екзаменаційної комісії входять директор, заступник директора з навчальної роботи завідувачі кафедр, професори, доценти (викладачі) профільюючих кафедр, провідні фахівці виробництва. Персональний склад екзаменаційних комісій затверджується директором не пізніше ніж за місяць до початку їх роботи.

3.2.5. Робота екзаменаційної комісії проводиться в терміни, передбачені навчальними планами згідно з графіком, затвердженим директором БІНПО. Розклад роботи екзаменаційної комісії затверджується заступником директора з навчальної роботи і доводиться до загального відома не пізніше ніж за місяць до початку складання державних екзаменів або захисту дипломних робіт.

3.2.6. **Перед початком державного екзамену або захисту кваліфікаційних робіт екзаменаційній комісії подаються такі документи:**

- зведена відомість про виконання здобувачем навчального плану (за наявності декількох екзаменаційних оцінок до такої відомості вноситься середня зважена оцінка);

- подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційних робіт, в яких містяться відомості про успішність, висновки керівників, висновки кафедри;
- рецензії на кваліфікаційну роботу здобувачів ступенів вищої освіти;
- навчальні картки студентів;
- інші матеріали, які підтверджують наукове та практичне значення виконаної роботи: друковані статті за темою кваліфікаційної роботи; відеопрезентації; документи, які підтверджують цінність практичного застосування її результатів; макети, креслення, зразки матеріалів або виробів тощо.

3.2.7. Складання державних екзаменів або захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за умови обов'язкової присутності голови комісії або його заступника та екзаменаторів.

3.2.8. Захист кваліфікаційних робіт може проводитися як у БІНПО, так і на підприємствах, у закладах та організаціях, для яких тематика робіт, що захищаються, становить науково-теоретичний або практичний інтерес.

3.2.9. Кваліфікаційна робота передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у відповідній галузі знань. Перелік тем кваліфікаційних робіт із напрямку й спеціальності визначаються випусковою кафедрою на початку навчального року. Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути безпосередньо пов'язана з узагальненим об'єктом діяльності фахівця відповідного рівня вищої освіти. Перелік тем затверджується наказом директора за місяць на початку навчального року здобувачів вищої освіти випускового курсу. Здобувачі вищої освіти мають право запропонувати на розгляд власну тему кваліфікаційної роботи.

3.2.10. *Керівниками кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, які здобувають рівні вищої освіти бакалавра, можуть бути професори, доценти, старші викладачі випускової кафедри, а також провідні фахівці виробничої сфери відповідної галузі.* Керівниками кваліфікаційних робіт магістрантів можуть бути ті викладачі БІНПО або провідні фахівці у відповідній професійній галузі, які отримали науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії) або доктора наук. За одним керівником закріплюється не більше п'яти магістрантів. Список керівників затверджується наказом директора.

3.2.11. Державний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань здобувачів вищої освіти з дисциплін, передбачених навчальним планом, в обсязі навчальних програм цих дисциплін.

Державні екзамени проводяться за білетами, складеними у відповідності до системи визначених навчальною програмою змістових модулів, що складаються з теоретичної і практичної частин. **Тривалість кожного державного екзамену не повинна перевищувати 6 академічних годин.**

3.2.12. Результати захисту кваліфікаційних робіт та складання державних екзаменів оцінюються за національною та 100-бальною шкалою.

Результат складання державного екзамену визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за кожне питання (завдання, задачу тощо), кількість яких в кожному білеті становить 3-4.

Результати захисту кваліфікаційних робіт або складання державного екзамену оголошується у день його проведення після оформлення протоколу засідання екзаменаційної комісії.

3.2.13. Здобувачу вищої освіти, який захистив кваліфікаційну роботу або склав державні екзамени відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки, присвоюється відповідний освітній рівень та видається державний документ про освіту.

Здобувачу вищої освіти, який отримав підсумкові оцінки «відмінно» (90-100 балів) не менше як з 75% від усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом, а з інших дисциплін та індивідуальних завдань – оцінки «добре» (74-89 балів), склав державні екзамени з оцінками «відмінно» (90-100 балів) та/або захистив кваліфікаційну роботу з оцінкою «відмінно» (90-100 балів), а також виявив, себе у науковій (творчій) роботі, що підтверджується в рекомендації кафедри, видається документ про освіту з відзнакою.

3.2.14. Рішення екзаменаційної комісії про оцінку знань і умінь здобувачів вищої освіти, виявлених під час складання державних екзаменів, захисту кваліфікаційних робіт, а також про присвоєння здобувачам відповідного освітнього рівня та видання йому документа про освіту приймається екзаменаційною комісією на закритому засіданні шляхом відкритого голосування більшістю голосів членів цієї комісії, котрі брали участь у засіданні. За умови наявності однакової кількості голосів щодо прийняття двох суперечливих пропозицій голос голови екзаменаційної комісії є вирішальним.

3.2.15. Здобувач вищої освіти, який не склав державного екзамену або отримав незадовільну оцінку під час захисту кваліфікаційної роботи, відраховується з БІНПО з наданням академічної довідки. Студент допускається до повторного складання державного екзамену чи захисту кваліфікаційної роботи упродовж трьох років після закінчення Інституту.

У випадку, коли захист кваліфікаційної роботи був незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може здобувач вищої освіти подати на повторний захист цю роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, за якою закріплені такі роботи.

3.2.16. Для повторного складання державних екзаменів чи захисту кваліфікаційної роботи здобувач освіти повинен поновитися в числі здобувачів БІНПО за місяць до початку атестації на відповідному напрямі підготовки (спеціальності). Перелік навчальних дисциплін, що виносяться на

державні экзамен, визначається навчальним планом, який діяв у рік закінчення ним курсу навчання.

3.2.17. Здобувачеві вищої освіти, який не склав державний екзамен (екзамен) та/або не захищав кваліфікаційну роботу з поважної причини (документально підтвердженої) директор Інституту може продовжити строк навчання до наступного терміну роботи екзаменаційної комісії не більше ніж на рік.

3.2.18. Здобувач вищої освіти має право на оскарження дій дирекції, педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту. У випадку незгоди з атестаційною (екзаменаційною) оцінкою здобувач подає **апеляцію на ім'я директора**. У заяві вказується суть спірного питання. *Апеляція подається після оприлюднення оцінок в односторонній термін з обов'язковим повідомленням завідувача кафедри та директора (заступника директора)*. Не розглядають апеляції подані несвоєчасно або з порушенням процедури подання. У випадку надходження апеляційної заяви наказом директора створюється комісія для її розгляду.

Головою комісії призначається директор Інституту. До складу комісії входять: заступник директора, завідувач кафедри, викладач відповідної кафедри, який не є членом екзаменаційної комісії (екзаменатором). Відповідальність за організацію роботи апеляційної комісії, своєчасний та об'єктивний розгляд апеляційних заяв щодо результатів, покладається на голову комісії.

Апеляція здобувача вищої освіти розглядається в триденний термін (рахуються робочі дні), як правило, в його присутності на засіданні апеляційної комісії. Під час розгляду апеляції члени комісії проводять співбесіду зі здобувачем вищої освіти на підставі тесту, аркуша усної відповіді або письмової роботи. Додаткове опитування здобувача вищої освіти не допускається. Рішення апеляційної комісії підтверджується підписами її членів та оголошується здобувачу вищої освіти відразу після її засідання. Згідно рішення апеляційної комісії екзаменатор (семестровий екзамен) або секретар екзаменаційної комісії (атестація) вносить відповідні зміни до екзаменаційної відомості або протоколу засідання екзаменаційної комісії.

Порядок подання і розгляду апеляцій доводяться до здобувачів вищої освіти через засоби інформації (офіційний сайт, дошка оголошень тощо).

4. ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

4.1. Поточний контроль та оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти заочної форми навчання здійснюється шляхом перевірки якості виконання навчальних завдань під час аудиторних занять та якості виконання передбачених навчальною програмою індивідуальних завдань. Індивідуальні завдання видаються здобувачам заочної форми навчання безпосередньо під

час настановної сесії або розміщуються на веб-сторінках кафедр, сайті Інституту, у методичних рекомендаціях, навчально-методичних посібниках.

4.2. Виконані індивідуальні завдання надсилаються здобувачами заочної форми навчання поштою (електронною поштою) на відповідні кафедри (відповідним викладачам) у означені терміни.

4.3. **Виконані індивідуальні завдання підлягають перевірці у семиденний термін з дати отримання.** У разі недопущення до захисту індивідуальні завдання повертаються здобувачам вищої освіти для доопрацювання.

4.4. **Захист індивідуальних завдань відбувається під час заліково-екзаменаційної сесії – у формі співбесіди з викладачем; курсових робіт – у формі презентації та відповідей на питання перед комісією, яка складається з трьох викладачів кафедри.**

Якість виконання індивідуальних завдань оцінюється відповідною (попередньо означеною) кількістю балів. Якість виконання кваліфікаційних робіт оцінюється за національною шкалою та 100-бальною шкалою.

4.5. Підсумковий контроль здійснюється під час заліково-екзаменаційних сесій та атестації здобувачів у формі семестрових екзаменів, заліків, диференційованих заліків, державних екзаменів, захисту кваліфікаційних робіт.

На підсумковий контроль у формі семестрового екзамену і заліку виносяться навчальні дисципліни в обсягах, визначених навчальними програмами та в терміни, обумовлені навчальними планами.

Підсумковий контроль у формі семестрового екзамену вимагає обов'язкової присутності здобувачів і здійснюється на основі оцінювання результатів виконання аудиторних завдань, рівня знань і умінь, продемонстрованих під час його складання, за національною шкалою та 100-бальною шкалою.

Підсумковий контроль у формі семестрового заліку вимагає, обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти і здійснюється на основі оцінювання результатів виконання аудиторних завдань, рівня знань та умінь, продемонстрованих під час його складання, за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано»).

Підсумковий контроль у формі диференційованого семестрового заліку вимагає обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти і здійснюється на основі оцінювання результатів виконання курсових робіт, рівня знань та практичних умінь, продемонстрованих під час практики, за національною шкалою та 100-бальною шкалою.

4.6. Атестація здобувачів вищої освіти заочної форми навчання проводиться аналогічно до атестації здобувачів вищої освіти денної форми навчання.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ефективність усього процесу педагогічного оцінювання залежить від його об'єктивності. Оцінка за успішність не повинна залежати від тих чи інших особливостей поведінки здобувачів вищої освіти або особистих непорозумінь з викладачами. Об'єктивне оцінювання означає суворе дотримання встановлених норм і критеріїв оцінки, її вмотивованості та обґрунтованості, а також врахування ступеню навченості, тобто повноту, глибину, ґрунтовність, систематичність знань.

Форми і методи проведення контрольних заходів та критерії оцінювання виконання того чи іншого завдання поточного або підсумкового контролю визначаються кафедрою, включаються до робочих програм навчальних дисциплін і доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру.

5.1. Критерії оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни

5.1.1. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних на підставі оцінювання окремих форм навчальної діяльності під час поточного та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка у 100-бальній системі є сумою таких складових, як: сумарна кількість балів, за поточне оцінювання з тем змістових модулів навчальної дисципліни, визначених навчальною програмою; оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання та модульних контрольних оцінок, число яких є відповідним кількості змістових модулів дисципліни; оцінки за семестровий екзамен.

5.1.2. Оцінювання знань та умінь здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни та розподіл балів здійснюється за такими критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік

90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			зараховано
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

5.1.3. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних на підставі оцінювання окремих форм навчальної діяльності під час поточного та підсумкового контролю.

5.1.4. Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність під час практик; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти надається право підвищувати свій рейтинг лише шляхом складання екзаменів за графіком екзаменаційної сесії.

Якщо сума набраних балів під час поточного контролю становить не менше 60, то вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Якщо сума набраних балів є меншою від 60 або здобувач вищої освіти має бажання покращити свій результат, він складає семестровий екзамен. Екзаменаційна оцінка визначається в межах від 0 до 40 балів за результатами виконання екзаменаційних завдань.

5.2. Критерії оцінювання семестрових заліків

5.2.1. Оцінку «зараховано» отримує здобувач вищої освіти, який виявив: знання навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої діяльності за фахом; уміння виконувати теоретичні та практичні завдання, передбачені навчальною програмою. Допускається наявність помилок під час відповіді або виконання навчальних завдань за умови їх усунення здобувачем.

5.2.2. Оцінку «не зараховано» отримує здобувач вищої освіти, який під час відповіді або виконання теоретичних і практичних завдань, передбачених навчальною програмою, допускає принципові помилки, що унеможлиблює його подальше навчання та майбутню діяльність за фахом без повторного доопрацювання та перескладання навчальної дисципліни.

5.3. Критерії оцінювання курсової роботи

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
Відмінно (90-100)	Курсова робота виконана у повній відповідності до мети і завдань та згідно з вимогами рекомендацій щодо її виконання; в ній докладно, логічно, послідовно та грамотно викладено самостійний аналіз зібраного матеріалу з теми; зроблено аргументовані висновки; вирізняється високим рівнем наукової, мовної і стилістичної культури; оформлена відповідно до вимог ДСТУ.

	Під час захисту здобувач вищої освіти виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом теми курсової роботи, уміння творчо застосовувати теоретичні положення під час розв'язання науково-дослідних завдань та обґрунтовувати прийняті рішення.
Дуже добре (82-89)	Курсова робота виконана у повній відповідності до мети і задач та згідно з вимогами рекомендацій щодо її виконання; в ній докладно, логічно, послідовно та грамотно викладено самостійний аналіз зібраного матеріалу з теми; зроблено аргументовані висновки; вирізняється високим рівнем наукової, мовної і стилістичної культури; оформлена відповідно до вимог ДСТУ. Проте допущено 2-3 неістотні неточності під час викладу матеріалу або формулювання висновків. Під час захисту здобувач вищої освіти виявив достатні знання навчального матеріалу за змістом теми курсової роботи, уміння творчо застосовувати теоретичні положення, під час розв'язання науково-дослідних завдань та обґрунтовувати прийняті рішення. Проте допустив 2-3 неістотні помилки.
Добре (74-81)	Курсова робота виконана у достатній відповідності до мети і задач та згідно з вимогами рекомендацій щодо її виконання; в ній докладно, логічно, послідовно та грамотно викладено самостійний аналіз зібраного матеріалу з теми; зроблено аргументовані висновки за наявності 3-4 неістотних неточностей; вирізняється достатнім рівнем наукової, мовної і стилістичної культури; оформлена переважно відповідно до вимог ДСТУ за наявності незначних відхилень. Під час захисту здобувач виявив достатньо повні знання навчального матеріалу за змістом теми, курсової роботи, уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання науково-дослідних завдань і практичних завдань, проте допустив 5-6 неістотних помилок.
Задовільно (60-73)	Курсова робота виконана переважно у відповідності до мети і задач та з певними відхиленнями щодо основних вимог рекомендацій щодо її виконання; в ній викладено аналіз зібраного матеріалу з теми з наявністю несуттєвих і незначної кількості суттєвих помилок; зроблено дещо поверхові висновки; вирізняється певними порушеннями логіки, граматичних та стилістичних норм викладу; оформлена з переважно незначними відхиленнями від вимог ДСТУ. Під час захисту здобувач вищої освіти виявив знання

	навчального матеріалу за змістом теми курсової роботи на мінімальному рівні, уміння, застосовувати теоретичні положення під час розв'язання науково-дослідних задач та практичних завдань, проте допустив 8-10 суттєвих помилок.
Незадовільно (0-59)	Курсова робота не виконана або виконана не у відповідності до мети і задач та з відхиленнями щодо основних вимог рекомендацій щодо її виконання; виклад матеріалу з теми є несамоостійним та супроводжується суттєвими помилками; зроблено поверхові або несамоостійні висновки; вирізняється порушеннями логіки, граматичних та стилістичних норм викладу; оформлена з відхиленнями від вимог ДСТУ. Під час захисту здобувач виявив фрагментарне знання навчального матеріалу за змістом теми курсової роботи, відсутність уміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання науково-дослідних задач та практичних завдань, допустив значну кількість суттєвих помилок.

5.4. Критерії оцінювання результатів практики

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
Відмінно (90-100)	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; підготував, логічно й обґрунтовано виклав та бездоганно оформив звіт про проходження практики, який за змістом, обсягом, структурою відповідає вимогам до практики; виявив високий рівень практичних умінь під час виконання завдань практики; упевнено та аргументовано здійснив захист практики.
Дуже добре (82-89)	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; підготував, виклав з певними незначними порушеннями послідовності та оформив звіт про проходження практики, який за змістом, обсягом, структурою відповідає вимогам до практики; виявив високий рівень практичних умінь під час виконання завдань практики; упевнено та аргументовано здійснив захист практики.
Добре (74-81)	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; підготував, виклав з певними незначними порушеннями послідовності та оформив звіт про проходження практики, який за змістом, обсягом, структурою в основному відповідає, вимогам до практики; виявив рівень практичних умінь під час

	виконання завдань практики, необхідний для переважно успішного розв'язання практичних завдань; здійснив захист практики з деякими неточностями у другорядному матеріалі, які виправив самостійно.
Задовільно (60-73)	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики; підготував, виклав з певними незначними порушеннями послідовності та оформив звіт про проходження практики, який за змістом, обсягом, структурою в основному відповідає вимогам до практики, але визначається неточностями, порушенням логіки; виявив рівень практичних умінь під час виконання завдань практики, необхідний для розв'язання переважної більшості практичних завдань; здійснив захист практики зі значними помилками та порушенням послідовності, які виправив з допомогою викладача.
Незадовільно (0-59)	Здобувач вищої освіти неповністю виконав програму практики, працював під час практики безсистемно; підготував, виклав зі значними порушеннями послідовності та оформив звіт про проходження практики, який за змістом, обсягом, структурою лише частково відповідає вимогам до практики; виявив недостатній рівень практичних умінь під час виконання завдань практики, необхідний для розв'язання практичних завдань; здійснив захист практики зі значними помилками та порушенням послідовності, які не зміг виправити.

5.5. Критерії оцінювання відповідей здобувачів вищої освіти на державних екзаменах

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
Відмінно (90-100)	Здобувач вищої освіти виявив під час відповіді глибоке і всебічне знання змісту навчальної дисципліни, основних положень наукових першоджерел та рекомендованої літератури; уміння вільно використовувати набуті знання під час виконання, практичних завдань, висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем, пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував високий рівень засвоєння практичних умінь і навичок; відповідь є логічною, послідовною, обґрунтованою, дає змогу, всебічно висвітлити екзаменаційне питання.

Дуже добре (82-89)	Здобувач вищої освіти виявив під час відповіді глибоке знання змісту навчальної дисципліни, основних положень наукових першоджерел та рекомендованої літератури; уміння вільно використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем, пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував високий рівень засвоєння практичних умінь і навичок; відповідь є логічною, послідовною, обґрунтованою, дає змогу в повному обсязі висвітлити екзаменаційне питання. Проте під час відповіді або розв'язання практичних завдань допустив окремі незначні неточності.
Добре (74-81)	Здобувач вищої освіти виявив під час відповіді знання змісту навчальної дисципліни основних положень наукових першоджерел та рекомендованої літератури; уміння використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем, пов'язує теоретичний матеріал, з практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував рівень засвоєння практичних умінь і навичок, необхідний для розв'язання теоретичних та практичних завдань; відповідь є переважно логічною, послідовною, обґрунтованою, дає змогу переважно висвітлити основні положення екзаменаційного питання. Проте під час відповіді або розв'язання практичних завдань допустив окремі неточності.
Задовільно (60-73)	Здобувач вищої освіти в основному опанував знаннями змісту навчальної дисципліни, в основному орієнтується в наукових першоджерелах та рекомендованій літературі; уміннями в окремих випадках використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, не завжди пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував рівень засвоєння практичних умінь і навичок, в основному достатній для розв'язання теоретичних та практичних завдань; відповідь є невпевненою, непереконливою, фрагментарною, непослідовною, що дає змогу в основному висвітлити екзаменаційне питання. Під час відповіді або розв'язання практичних завдань допустив значні неточності.

Незадовільно (0-59)	Здобувач вищої освіти виявив під час відповіді знання окремих фрагментів навчального матеріалу з дисципліни, відсутність достатньої орієнтації в наукових першоджерелах та рекомендованій літературі; уміння лише в поодиноких випадках використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань та пов'язувати теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував недостатній рівень засвоєння практичних умінь і навичок; відповідь є невпевненою, непереконливою, непослідовною, що не дає змоги висвітлити екзаменаційне питання.
--------------------------------	---

5.6. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
Відмінно (90-100)	Здобувач вищої освіти глибоко і повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; всебічно проаналізував теоретичні джерела; розробив доцільну методику наукового дослідження; грамотно, послідовно, логічно, докладно виклав зміст роботи, зробив аргументовані висновки; продемонстрував високий рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Під час захисту продемонстрував глибоке і всебічне знання досліджуваної проблеми та володіння культурою усного мовлення.
Дуже добре (82-89)	Здобувач вищої освіти повністю розкрив зміст досліджуваної проблеми; проаналізував теоретичні джерела; розробив доцільну методику наукового дослідження; грамотно, послідовно, логічно, докладно виклав зміст роботи, зробив аргументовані висновки; продемонстрував високий рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Допустив 2-3 незначні неточності під час викладу основних положень або висновків. Під час захисту продемонстрував глибоке знання досліджуваної проблеми та володіння культурою усного мовлення. Допустив 2-3 незначні неточності у ході презентації дослідження.
Добре (74-81)	Здобувач вищої освіти достатньо повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; проаналізував теоретичні джерела; розробив доцільну методику наукового дослідження; грамотно, послідовно, логічно виклав зміст роботи, зробив переважно аргументовані

	висновки; продемонстрував досить високий рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Допустив 3-4 неточності під час викладу основних положень або висновків. Під час захисту продемонстрував достатньо повне знання досліджуваної проблеми та володіння культурою усного мовлення. Допустив 3-4 неточності у ході презентації дослідження.
Задовільно (60-73)	Здобувач вищої освіти недостатньо повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; проаналізував незначну кількість теоретичних джерел; розробив недостатньо доцільну методику наукового дослідження; виклав зміст роботи з порушення логіки, граматичних та стилістичних норм; зробив поверхові висновки; продемонстрував переважно достатній рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Допустив значні неточності під час викладу основних положень або висновків. Під час захисту продемонстрував поверхове знання досліджуваної проблеми та переважно достатній рівень володіння культурою усного мовлення. Допустив значні неточності у ході презентації дослідження.
Незадовільно (0-59)	Здобувач вищої освіти не розкрив зміст досліджуваної проблеми; проаналізував незначну кількість теоретичних джерел; розробив недоцільну методику наукового дослідження; виклав зміст роботи зі значними порушення логіки, граматичних та стилістичних норм; зробив поверхові висновки; продемонстрував переважно недостатній рівень культури наукового дослідження та культури письмового мовлення. Допустив суттєві неточності під час викладу основних положень або висновків. Під час захисту продемонстрував недостатнє знання досліджуваної проблеми та переважно недостатній володіння культурою усного мовлення. Допустив суттєві неточності у ході презентації дослідження.

6. ІНФОРМУВАННЯ ПРО КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ ТА ЇХ ДОКУМЕНТУВАННЯ

6.1. Інформація про всі форми контролю та оцінювання наводиться в робочій програмі навчальної дисципліни.

6.2. На першому занятті з дисципліни викладач зобов'язаний

поінформувати здобувачів вищої освіти про графік і форми контролю, методи та критерії оцінювання згідно з робочою програмою навчальної дисципліни. Ця інформація має бути відкрита й доступна для здобувачів вищої освіти дпродовж семестру.

6.3. У журналі обліку занять і відвідування фіксується інформація про присутність здобувачів вищої освіти, результати поточного та проміжного контролю.

6.4. Для проведення семестрового контролю екзаменатор повинен мати таку документацію:

- затверджений завідувачем кафедри (із зазначенням номера протоколу та дати засідання кафедри) комплект екзаменаційних білетів чи тестових завдань;
- окремі екзаменаційні білети для видачі здобувачам вищої освіти;
- затверджений завідувачем кафедри перелік матеріалів, користування якими дозволяється здобувачам вищої освіти під час іспиту (заліку);
- затверджені завідувачем кафедри критерії оцінювання рівня підготовки здобувачів вищої освіти;
- заліково-екзаменаційну відомість.

6.5. *На іспитах здобувачі вищої освіти зобов'язані подавати екзаменаторові залікову книжку, його прізвище та ініціали мають бути зазначені в екзаменаційній відомості. У разі відсутності залікової книжки здобувач вищої освіти повинен мати довідку про її втрату та документ, що засвідчує особу. В іншому випадку здобувач вищої освіти до іспиту не допускається.*

6.6. Усі записи в залікових книжках, залікових та екзаменаційних відомостях здійснюються викладачами. Недопустимим є їх оформлення здобувачами вищої освіти.

6.7. Екзаменатор повинен:

- дотримуватися розкладу проведення іспиту (дата, час початку, аудиторія);
- проводити іспит (залік) тільки за затвердженим комплектом контрольних завдань (для більш об'єктивного оцінювання рівня підготовки здобувача вищої освіти екзаменаторові надається право ставити додаткові питання в межах навчальної програми);
- у разі комп'ютерного контролю чи усної форми іспиту оголошувати оцінку одразу після закінчення опитування здобувача вищої освіти і проставляти її в екзаменаційну відомість та залікову книжку;
- за письмової форми іспиту оголошувати оцінку не пізніше наступного дня (у разі проведення іспиту в останній день тижня – оголошувати оцінку не пізніше понеділка).

6.8. Відмова здобувача вищої освіти від відповіді на іспиті атестується як незадовільна відповідь.

6.9. Результати семестрового контролю зазначаються викладачем у

заліково-екзаменаційній відомості, заліковій книжці здобувача вищої освіти та в індивідуальному навчальному плані, в журналі обліку успішності здобувача вищої освіти та в навчальній картці здобувача вищої освіти. У залікову книжку здобувача вищої освіти викладач записує всі навчальні години (аудиторні та відведені на самостійну роботу) з дисципліни, що виносяться на семестровий контроль, своє прізвище, ставить підпис, вказує дату проведення контролю, а також ставить позитивну оцінку (негативна оцінка не зазначається в заліковій книжці).

6.10. Екзаменаційні відомості викладач повністю оформляє, підписує та здає особисто в день проведення іспиту або наступного дня. Залікова відомість здається не пізніше, ніж за 1 день до початку екзаменаційної сесії.

6.11. Для перескладання іспитів оформлюється додаткова екзаменаційна відомість.

6.12. У разі приймання іспитів комісією екзаменаційну відомість підписують усі члени комісії.

6.13. Результати підсумкового контролю і підсумкові оцінки з усіх дисциплін семестру є підставою для формування рейтингу здобувача вищої освіти.

7. ПРОЦЕДУРИ РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

4.1. *Поточний контроль.* Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю (але не пізніше початку семестрового контролю) здобувач вищої освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. Рішення щодо висловленої з добувачем незгоди приймає оцінювач.

4.2. *Семестровий контроль у формі заліку або іспиту.* У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів семестрового контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача (оцінювачів) з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає оцінювач (оцінювачі). У випадку незгоди з рішенням оцінювача (оцінювачів) здобувач освіти може звернутися до заступника директора з навчальної роботи з умотивованою заявою щодо неврахування оцінювачем важливих обставин при оцінюванні. За рішенням заступника директора БІНПО із навчальної роботи письмова робота здобувача вищої освіти може бути надана для оцінювання іншому науково-педагогічному працівнику, що викладає ту саму чи суміжну дисципліну або має достатню компетенцію для оцінювання роботи здобувача вищої освіти. Якщо оцінка першого й повторного оцінювання відрізняються більш ніж на 10 %, то робота має бути передана для оцінювання третьому оцінювачу, а підсумкова оцінка визначається як середнє трьох оцінок. В іншому випадку чинною є оцінка, що виставлена під час першого оцінюванні.

4.3. *Семестровий контроль у формі диференційованого заліку (захист практики або курсової роботи).* За незгоди із результатами захисту курсової

роботи або практики здобувач освіти у день оголошення оцінки може звернутися до комісії, яка проводила оцінювання, з незгодою щодо отриманої оцінки. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає комісія. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з рішенням комісії і вважає, що мало місце порушення процедури захисту, він може подати письмову заяву. Керівник структурного підрозділу своїм рішенням формує комісію для розгляду питання дотримання процедури. У разі підтвердження викладених у заяві здобувача освіти обставин за розпорядженням директора проводиться новий захист з іншим складом комісії.

4.4. Підсумкова атестація здобувачів освіти. За незгоди з оцінкою за кваліфікаційний іспит і/або захист кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти має право не пізніше 12 години наступного робочого дня, що слідує за днем оголошення результату іспиту, подати апеляцію на ім'я директора. У разі надходження апеляції розпорядженням директора створюється комісія для її розгляду. Апеляція розглядається впродовж трьох робочих днів після її подання.

